

PITANJA ZA PONAVLJANJE I USMENU PROVJERU ZA 5. RAZREDE IZ POVIJESTI

TEMA: Spartanska aristokracija i atenska demokracija

Sparta

1. Tko je, gdje i kada osnovao Spartu? Pokazati njezin smještaj na PK i GK.
2. Opiši ustroj spartanskog društva i poveži ih sa zanimanjem kojim se bave.
3. Objasni pojam: aristokratska vojna kraljevina.
4. Ukratko opiši odgoj spartanske djece.
5. Tko su bili hopliti? Opiši njihovu opremu.
6. Tko je vladao Spartom? Tko je donosio odluke?
7. Kakvo je bio odnos Spartanaca prema znanosti i umjetnosti?

Atena

8. Tko je, gdje i kada osnovao Atenu? Pokazati njezin smještaj na PK i GK.
9. Navedi imena dva atenska zakonodavca te ukratko objasni kakve su reforme proveli (prelazak iz aristokratske kraljevine u aristokratsku republiku i na kraju demokratsku republiku).
10. Opiši odgoj atenske djece.
11. Kakvo je bio odnos Atenjana prema znanosti i umjetnosti?
12. Usporedi Spartu i Atenu: zanimanja, vlast u polisu, odgoj djece, važnost znanosti i umjetnosti.

Grčko – perzijski ratovi

13. Zašto su izbili grčko – perzijski ratovi i u kojem su se stoljeću vodili?
14. Izdvoji najvažnije podatke vezane uz grčko – perzijske ratove: četiri najvažnije bitke, ishod tih bitaka te perzijski i grčki vojskovođe (pomoć: tablica u bilježnici; upamtiti Darija, Kserksa i Leonidu).
15. Pokaži na PK sljedeća mjesta: Milet, Maraton, Termopili, Salamina. Objasni njihovu važnost u ratovima.
16. Kako su završili grčko – perzijski ratovi? Koje su posljedice tih ratova?

Periklovo doba

17. Objasni promjene koje su uvedene u Atenu u doba Perikla.
18. Objasni zašto Periklovo doba nazivamo „zlatno doba Atene“.
19. Što je Partenon? Koji kipar ga je osmislio?

Peloponeski rat

20. Zašto je došlo do Peloponeskog rata? Navedi stoljeće te imena sukobljenih polisa i njihovih saveza.
21. Objasni pojam građanski rat.
22. Opiši ishod i posljedice Peloponeskog rata.

Grčka mitologija, znanost i kultura

23. Opiši vjerovanja starih Grka (mnogobošci, glavni bog, navesti imena nekoliko bogova, Olimp).
24. Tko su bili grčki polubogovi i junaci? Nabroji neka imena.
25. Što su mitovi?
26. Što su Olimpijske igre? Gdje su se i od koje godine održavale u staroj Grčkoj?
27. Što su Olimpijske igre značile starim Grcima?
28. Nabroji znanosti koje su bile razvijene u staroj Grčkoj. Povezati značajne grčke znanstvenike i umjetnike s područjima kojima su se bavili.

GODINE:	OSOBE:	POJMOVI:
<ul style="list-style-type: none">➤ 9. st. pr. Kr. – osnutak Sparte➤ 8. st. pr. Kr. – osnutak Atene➤ 5. st. pr. Kr. – grčko-perzijski ratovi, Periklovo doba i Peloponeski rat➤ 776. g. pr. Kr. – prve Olimpijske igre	<ul style="list-style-type: none">➤ Solon, Klisten➤ Darije, Kserkso➤ Leonida➤ Periklo➤ Herodot, Tukidid➤ Sokrat, Platon, Aristotel➤ Hipokrat➤ Pitagora➤ Fidija, Miron	<ul style="list-style-type: none">➤ spartanski odgoj➤ aristokratska kraljevina➤ aristokratska republika➤ demokratska republika➤ reforme➤ hopliti➤ pedagog, gimnazija➤ „zlatno doba Atene“➤ građanski rat

Na satovima se koristi povijesna karta *Grčka u starom vijeku* (oznaka PK u pitanjima) i geografska karta *Sredozemlje* (oznaka GK u pitanjima).

Kod kuće vježbati uz pomoć povijesnih karata u udžbeniku (str.55. *stara Grčka* i str.71. *grčko – perzijski ratovi*).